

PROP DE VOSALTRES

Murs i ponts

Hi ha paraules que en determinats moments es posen de moda, perquè defineixen d'una manera ràpida i gràfica una realitat present en la societat i que és suportada per un grup humà. És el cas dels termes *mur* i *pont* que, emprats metafòricament en els mitjans de comunicació, serveixen per expressar determinats comportaments i per fer-nos conscients de la necessitat d'un canvi d'actitud. Els dos termes es refereixen a la relació entre subjectes lliures i autònoms. Els ponts, que serveixen per salvar els rius i barrancs del camí, faciliten la trobada entre les persones. Per contra, els murs bloquegen la trobada i impedeixen l'abraçada fraterna. Tant els ponts com els murs són construccions humanes. Ambdues ens serveixen per manifestar actituds diferents davant la vida: aquella que busca com a mètode el diàleg i aquella altra que pretén el tancament i l'oblit.

El camí de la Quaresma, per al cristià, ha de concretar-se en construir ponts entre els semblants i entre nosaltres i Déu, en eliminar els murs que ens separen i ens enfronten, malmetent la convivència fraterna. Imagino que alguns pensaran que això mateix és un objectiu de sempre i per a

tots. Però el temps quaresmal ens permet mirar amb més intensitat el rostre dels qui pateixen, revisar les nostres inclinacions egoïstes i fomentar espais de penediment i de perdó. Per les moltes vegades que no actuem com ens indica el Senyor en l'Evangelí.

La responsabilitat de l'ésser humà és tremenda: ser constructor de murs, durs i freds com la pedra, alts, perquè ningú els sortegi, amples, per impedir l'alegria de la trobada, o ser constructor de ponts. Tots, en els nostres àmbits familiars, laborals o socials en els quals estem immersos, participem en un o altre sentit.

La nostra iniciativa no pot esgotar-se en la denúncia o en l'acusació aliena. Ens concerneix a cadascun eliminar els gestos, les paraules i els desitjos que actuen com a murs de separació i menyspreu. Per contra, és una obligació com a cristians estendre ponts amb els altres, també amb Déu, i afavorir tot allò que ens apropa: el diàleg, l'intercanvi d'idees, l'acceptació de l'altre, amb la seva diversitat i característiques que enriqueixen i potencien. Ja sé que recordeu aquell text de sant Pau, quan diu que els fruits de l'Esperit són amor, goig, pau, paciència, benvolença, bondat, fidelitat, dolcesa i domini

d'un mateix (Ga 5,22). Aquests són la base ineludible per construir els ponts necessaris.

Reconec que és un assumpte molt greu veure la desesperació i la tragèdia dels germans emigrants i refugiats. O la solitud, el desamor i el menyspreu de tants que conviuen a les nostres cases i carrers. Necessitem ser exigents i col·laborar, des d'una actitud fraterna i solidària, en la solució dels problemes que entre tots hem creat. Referent a això, Zygmunt Bauman, filòsof mort fa pocs mesos, va escriure un petit llibre, *Extraños llamando a la puerta*, en el qual aborda aquesta gran qüestió i on podeu trobar aquesta frase: «...el diàleg seguiria sent la via directa a l'acord i, per tant, a la coexistència pacífica, mútuament beneficiosa, cooperativa i solidària». Aquest mateix autor posa com a exemple al papa Francesc, que ens crida a extirpar dels nostres cors aquesta part d'Herodes que batega en nosaltres. També elogia el viatge papal a Lampedusa, per voler ser a prop de la tragèdia que viuen diàriament milers de germans fugint de la fam o de la guerra.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

Visita Pastoral del bisbe Salvador a Alpicat

Els dies 8 i 13 de març, la comunitat parroquial d'Alpicat va gaudir de la Visita Pastoral del bisbe Salvador qui, encara que ja coneixia la seva comunitat, la volia conèixer millor, conèixer la seva vida quotidiana, les seves tasques pastorals i els seus reptes i dificultats.

El programa va començar al matí amb la visita al col·legi Terraferma, mantenint una conversa amb els alumnes de Segon d'ESO que es preparen per rebre la Confirmació, i amb els seus professors i pares.

Després del dinar, el bisbe Salvador va visitar les instal·lacions de la parròquia i va revisar els llibres sacramentals. Així mateix, va visitar una

de les quatre residències del poble; la casa d'una de les fundadores de Mans Unides a Alpicat; la Congregació dels Dolors, i també es va reunir amb representants de les àrees pastorals de la comunitat parroquial.

Tot aquest intens dia va acabar amb la participació del bisbe Salvador en un sopar-col·loqui, en el qual s'hi va establir un diàleg obert entre tots els participants, que van arribar quasi a una cinquantena. Finalment, diumenge 12 de març, el bisbe Salvador va presidir l'Eucaristia amb tota la comunitat parroquial, durant la qual va animar a continuar la tasca missionera d'anunciar el nom de Jesucrist en tots els entorns.

CERCA DE VOSOTROS

Muros y puentes

Hay palabras que en determinados momentos se ponen de moda, porque definen de un modo rápido y gráfico una realidad presente en la sociedad y que es soportada por un grupo humano. Es el caso de los términos *muro* y *puente* que, usados metafóricamente en los medios de comunicación, sirven para expresar determinados comportamientos y para hacernos conscientes de la necesidad de un cambio de actitud. Los dos términos se refieren a la relación entre sujetos libres y autónomos. Los puentes, que sirven para salvar los ríos y barrancos del camino, facilitan el encuentro entre las personas. Por contrario, los muros lo bloquean e impiden el abrazo fraterno. Tanto los puentes como los muros son construcciones humanas. Ambas nos sirven para manifestar actitudes distintas ante la vida: aquella que busca como método el diálogo y aquella otra que pretende la cerrazón y el olvido.

El camino de la Cuaresma, para el cristiano, debe concretarse en construir puentes entre los semejantes y entre nosotros y Dios, en eliminar los muros que nos separan y enfrentan, malogrando la convivencia fraterna. Imagino que algunos pensarán que esto es un objetivo de siempre y para todos. Pero el tiempo cuaresmal nos permite mirar con más intensidad el rostro de los que sufren, revisar nuestras inclinaciones egoístas, y fomentar espacios de arrepentimiento y de perdón. Por las muchas veces que no actuamos como nos indica el Señor en el Evangelio.

La responsabilidad del ser humano es tremenda: ser constructor de muros, duros y fríos como la piedra, altos, para que nadie los sortee, anchos, para impedir la alegría del encuentro, o ser constructor de puentes. Todos, en nuestros ámbitos familiares, laborales o sociales en los que estamos inmersos, participamos en uno u otro sentido. Nuestra iniciativa no puede agotarse en la denuncia o en la acusación ajena. Nos concierne a cada uno eliminar los gestos, las palabras y los deseos que actúan como muros de separación y desprecio. Por el contrario, es una obligación como cristianos tender puentes con los demás, también con Dios, favorecer todo aquello que nos acerca: el diálogo, el intercambio de ideas, la aceptación del otro, con su diversidad y sus características que enriquecen y potencian. Ya sé que recordáis aquel texto de san Pablo, cuando dice que los frutos del Espíritu son amor, gozo, paz, paciencia, benevolencia, bondad, fidelidad, dulzura y dominio de uno mismo (Gal 5,22). Estos son la base ineludible para construir los puentes necesarios.

Reconozco que es un asunto muy grave ver la desesperación y la tragedia de los hermanos emigrantes y refugiados. O la soledad, el desamor y el desprecio de tantos que conviven en nuestras casas y calles. Necesitamos ser exigentes y colaborar, desde una actitud fraterna y solidaria, en la solución de los problemas que entre todos hemos creado. A este respecto, Zygmunt Bauman, filósofo fallecido hace pocos meses, escribió un pequeño libro, *Extraños llamando a la puerta*, en el que aborda esta gran cuestión y donde podéis encontrar esta frase: «...la conversación seguiría siendo la vía directa al acuerdo y, por ende, a la coexistencia pacífica, mutuamente beneficiosa, cooperativa y solidaria». Este mismo autor pone como ejemplo al papa Francisco, que nos llama a extirpar de nuestros corazones esa parte de Herodes que late en nosotros. También elogia el viaje papal a Lampedusa, para estar cerca de la tragedia que viven a diario miles de hermanos huyendo del hambre o de la guerra.

† Salvador Giménez Valls
Obispo de Lérida

La Confraria de Montserrat aprova els seus Estatuts

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida va celebrar el passat 4 de març, a l'Acadèmia Mariana, la seva primera Assemblea General de confreres, després de l'aprovació dels nous Estatuts que regiran a partir d'ara la Confraria lleidatana de «La Moreneta».

L'Assemblea va ser presidida per Josep Estruch, president de la Confraria, juntament amb el consiliari Mn. Xavier Batiste, acompanyats d'altres membres de la Junta Directiva. Cal ressaltar la presència del bisbe de Lleida, Mons. Salvador Jiménez, que va voler participar en l'Assemblea i donar així explícit suport a la Confraria.

Un dels punts destacats de l'ordre del dia va ser la presentació dels nous Estatuts. Amb aquests es pretén donar major vitalitat i rellevància a la Confraria, adaptant-la als nous reptes de la societat i l'Església. La secretària, Gemma M. Naranjo, va presentar els seus membres als confreres assistents,

els quals van aprovar i ratificar la composició de la Junta.

També es van descriure les activitats previstes per a l'any 2017, destacant-ne la commemoració dels 70 anys de Romeria a Montserrat. L'Assemblea va aprovar el pressupost de la Confraria per a aquest any 2017, per cloure-la amb les paraules del bisbe Salvador, encoratjant a vitalitzar la Confraria en tots els seus aspectes, però molt especialment en el vivencial de la fe en Jesús, seguint el model i exemple de Maria.

Celebració de la festivitat de Sant Joan de Déu

Un any més, ha tingut lloc la celebració de la festivitat de Sant Joan de Déu. La setmana d'actes va començar amb un Triduum d'Eucarísties, el 5, 6 i 7 de març, a la capella del Centre d'Almacelles.

Els actes van continuar fins al 8, amb una Eucaristia presidida pel Bisbe de Lleida i solemnitzada per la coral «Montserratina de Raïmat».

En la celebració hi va col·laborar un grup de persones de les unitats de salut mental interpretant la paràbola del Bon Samarità. Durant l'ofertori, es

va fer referència a tots els serveis que formen part de Sant Joan de Déu Terres de Lleida. A més a més, per primera vegada es va poder venerar a Almacelles una relíquia de sant Joan de Déu. En acabar l'Eucaristia, el Gmà. Martín Cuenca va sorprendre amb un merescut reconeixement públic a cinc professionals, els quals han dedicat part de la seva vida professional a la tasca hospitalària i han arribat a la seva merescuda jubilació.

El comitè de direcció, la comunitat de germans i una representació dels professionals de SJD Terres de Lleida van compartir un dinar de germanor, mentre que totes les persones ateses en el Centre gaudien d'un veritable dinar de festa major als seus respectius menjadors.

El dijous 9 de març, a la sala d'actes del Centre va tenir lloc una conferència a càrrec d'Esther Balasch (historiadora d'Art del Museu de Lleida), amb el títol: «Sant Joan de Déu, ahir i avui.»

El dissabte 11 de març va tenir lloc, a la plaça de Sant Joan de Déu de la localitat d'Almacelles, una trobada amb els veïns per tal de celebrar la festivitat del seu patró.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «La Quaresma és el temps millor per renovar-se trobant a Crist viu en la seva Paraula, en els Sagraments i en els altres» (12 de març de 2017).

@Pontifex: «Que l'Esperit Sant ens guï per recórrer un autèntic camí de conversió, per redescobrir el do de la Paraula de Déu» (13 de març de 2017).

@Pontifex: «Preguem els uns pels altres perquè sapiguem obrir les nostres portes al dèbil i al pobre» (14 de març de 2017).

@Pontifex: «La Paraula de Déu ens ajuda a obrir els ulls per acollir la vida i estimar-la, sobretot quan és dèbil» (16 de març de 2017).

«Ramon Llull va ser l'home del diàleg»

El teòleg mallorquí Teodor Suau va impartir, els passats 10 i 11 de març, una lliçó sobre el llegat de Ramon Llull. Va ser en el marc d'una nova edició de l'Atri dels Gentils, un espai de reflexió i pensament que l'IREL (Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida) organitza des de fa 25 anys.

Teodor Suau va reflexionar sobre la figura de Ramon Llull, amb motiu del seu 700 aniversari, destacant que la seva obra «és una selva, doncs va escriure més de 280 obres». «El secret de Ramon Llull és la seva passió per Jesucrist», va afirmar. El ponent va començar el seminari explicant la Mallorca del segle XIII on neix Ramon Llull i les vicissituds personals de l'autor. «Neix poc després de la conquesta de Mallorca per part del rei Jaume I, en una societat que de la nit al dia passa de ser musulmana a cristiana», va recordar. Per això, una de les prioritats de la seva vida va ser anunciar l'Evangeli als musulmans.

En aquest sentit, Teodor Suau va destacar que Ramon Llull «seria l'home del diàleg». De fet Llull, després d'un pelegrinatge d'un any, va viure una experiència de revelació en la qual Déu li demanà tres coses: «servir en tot a Jesucrist, escriure el millor llibre del món i crear monestirs on els monjos es dediquin a aprendre hebreu i àrab».

Una trentena de persones van assistir a aquesta edició de l'Atri dels Gentils.

Sessió de formació per als mossens

El pedagog i professor de l'IREL Laureano Sánchez va impartir, el passat 6 de març, una conferència amb el títol «La renovació de les comunitats cristianes». Adreçada a uns cinquanta sacerdots de la diòcesi, va tenir lloc a la Casa Sacerdotal. Sánchez va destacar que la identitat de l'Església és l'evangelització. «El repte de l'Església és fer deixebles, per això necessitem persones dis-

posades, convertides, i també estructures noves», va afirmar. El pedagog va apostar per la responsabilitat de la comunitat. «Tots som necessaris, però cadascú amb el seu carisma». Va assenyalar que «ser corresponsable és més que ser col·laborador». En relació al paper dels sacerdots en la nova estructura eclesial, el ponent va aconsellar «una distribució de tasques sense monopolitzar, ni inhibir, ni extralimitar. En la comunitat no hi ha rangs, hi ha diversitat de carismes», va afirmar. També va destacar les dificultats per mantenir les comunitats vives, a causa de l'escassa assistència de joves i l'envelliment de la feligresia. Malgrat això, va dir que «la gent busca vida de comunitat i experiència religiosa». I, en aquest sentit, Sánchez va explicar que les dues prioritats de les parròquies són «la conversió pastoral i la revisió d'aquestes». Per a això, va assenyalar que «una condició prèvia és la conversió personal».

I, per renovar les parròquies, Laureano Sánchez va aconsellar elaborar un pla en tres passos: constatar que la majoria de la comunitat vol renovar la parròquia, una xerrada per part d'una persona experta i una reflexió sobre el pla proposat.

REFLEXIONS

Encarnació i Pasqua de Jesús

La mort i la resurrecció de Jesús són el centre de tot el seu misteri. En la seva manera de viure'ls el Senyor s'ha dit del tot a Ell mateix. L'Església i cadascun de nosaltres estem cridats a agenollar-nos davant la creu i humilment intentar aproximar-nos al pou lluminós que és el cor de Jesús mort i ressuscitat.

En la seva passió Jesús ha fet el camí contrari al d'Adam i del pecat humà. Tots els homes i dones d'arreu del món busquem la vida, la felicitat; i la busquem en l'autoafirmació que ens porta a l'egoisme, l'orgull, la violència. Jesús va fer el camí contrari. La comunió amb el Pare de l'Amor i de la Vida el va portar a la pèrdua de tot, al perdó, a l'entrega total al Pare i als homes. Així va portar a plenitud la seva filiació divina. El misteri de l'Encarnació culmina en la Pasqua. Diu la carta als Hebreus que Jesús, en entrar al món, va dir al Pare: «No has volgut sacrificis ni oblacions, però m'has format un cos... Per això t'he dit: aquí em tens. Vull fer, oh Déu, la teva voluntat» (He 10,5-7). Jesús, el Fill, ha viscut la nostra vida humana, en tot igual a nosaltres. Però l'ha viscuda no en l'autoafirmació i el domini, sinó en l'amor, la pèrdua, la donació. En l'entrega de la mort ha portat a plenitud la vida en el Pare, que és la resurrecció.

En Ell s'ha realitzat el que havia dit de moltes maneres, especialment la primera vegada que va anunciar la seva mort i resurrecció, quan va revelar el sentit pregon del seu inefable misteri. Pere acaba de confessar la fe: «Tu ets el Messies», però rebutja el camí veritable de la vida, i Jesús l'increpa de manera duríssima: «Vés-te'n d'aquí Satanàs... Qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà, però el qui la perdi per mi i per l'evangeli, la salvarà» (Mc 8,35-37). L'abaixament del Fill començat a Betlem ha arribat a plenitud en la humiliació de la creu. «Per això, Déu l'ha exaltat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom» (Fil 2,9).

Gaspar Mora

Professor emèrit de la FTC

AGENDA

- ▶ **Diumenge, 9 d'abril.** A les 12 h, Eucaristia i benedicció dels rams a la Catedral. / A les 19.30 h, Processó dels Dolors.
- ▶ **Dimarts, 11 d'abril: Jornada Sacerdotal.** A les 18.15 h, celebració comunitària de la Penitència. / A les 19 h, Missa Crismal a la Catedral.
- ▶ **Dijous, 13 d'abril: Dijous Sant.** A les 20 h, Sant Sopar a la Catedral. / A les 21 h, Hora Santa a la Catedral.
- ▶ **Divendres, 14 d'abril: Divendres Sant.** A les 10 h, Viacrucis a la Catedral. / A les 20 h, Ofici de la Passió i Mort del Senyor a la Catedral.
- ▶ **Dissabte, 15 d'abril: Dissabte Sant.** A les 23 h, Vetlla Pasqual a la Catedral.
- ▶ **Diumenge, 16 d'abril: Diumenge de Pasqua.** A les 12 h, Eucaristia a la Catedral.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

- 10. ■ Dilluns Sant** (lit. hores: 2a setm.) [Is 42,1-7 / Sl 26 / Jo 12,1-11]. Sant Ezequiel, profeta (s. VI aC), Sant Dimes, el bon lladre.
- 11. ■ Dimarts Sant** [Is 49,1-6 / Sl 70 / Jo 13,21-33.36-38]. Sant Estanislau, bisbe de Cracòvia i mr. (1079); sant Isaac, monjo.
- 12. ■ Dimecres Sant** [Is 50,4-9a / Sl 68 / Mt 26,14-25]. Sant Juli I, papa (romà, 337-352), sant Damià, bisbe; santa Vísia, vg. i mr.
- 13. □ Dijous Sant** [Missa de la Cena del Senyor: Ex 12,1-8.11-14 /

- Sl 115 / 1C 11,23-26 / Jo 13,1-15]. Sant Hermenegild, príncep hispànic, mr. (586); sant Martí I, papa (649-656) i mr.; santa Agatònica, mr.
- 14. ■ Divendres Sant** [Celebració de la Passió del Senyor: Is 52,13-53,12 / Sl 30 / He 4,14-16;5,7-9 / Jo 18,1-19,42]. Sant Tiburci, mr.; sant Lambert, bisbe; santa Domnina, vg. i mr.
- 15. ■ Dissabte Sant.** Sant Telm (denominació amb què és conegut popularment el beat Pedro Gonzá-

lez), rel. dominicà, de Galícia; sant Crescent, mr.

16. □ Diumenge vinent, Pasqua de la Resurrecció del Senyor (lit. hores pròpia) [Vetlla: després dels textos de la Llei i dels Profetes, Rm 6,3-11 / Sl 117 / Mt 28,1-10. *Missa del dia:* Fets 10,32a.37-43 / Sl 117 / Col 3,1-4 (o bé: 1C 5,6b-8) / Jo 20,1-9 (o bé: Mt 28,1-10). *A la missa vespertina,* l'Evangeli pot ser: Lc 24,13-35]. Sant Toribi de Lièbana, bisbe; santa Engràcia, vg., i companys màrtirs a Saragossa.

Diumenge de Rams o de la Passió del Senyor

COMENTARI

Déu li ha concedit un nom per damunt de tot altre nom

La Processó de Rams imitant l'entrada messiànica de Jesús a Jerusalem ens introdueix al Misteri pasqual.

Si algú us deia res, responeu-li que el Senyor els ha de menester. Jesús actua com a veritable Senyor, perquè ho és.

La lliçó és en el seu tipus de reialesa i senyoriu: *fa humilment la seva entrada, muntat en una somera.*

A la mateixa Jerusalem i potser també la mateixa *molta gent* que avui aclamen «*Hosanna al Fill de David*», aviat cridaran «*Que el crucifiquin!*».

Avís per a no repetir la història!

El Servent a qui *el Senyor parla a cau d'orella i ajuda*, és capaç de *parar l'esquena als qui l'assoten.*

L'autèntic i perfecte Servent del Senyor és *Jesucrist*, qui essent de *condició divina* des de l'eternitat, *s'abaixà fins a acceptar una mort de creu.*

Divendres Sant contemplem amb St. Joan la *mort de creu* com opció lliure seva: *ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels qui estima (Jn 15,13).*

Dijous Sant contemplem la mateixa mort feta triple regal testamentari: la institució de l'Eucaristia i del Ministeri sacerdotal al servei del Mandament de l'Amor.

Avui contemplem la nostra culpabilitat en la mort de Jesús. Tots som la *gentada* que crida «*Fora! Que el crucifiquin!*», o *Pilat* que es renta les mans amb gest inútil, o *Caifàs* dient que més val salvar el benestar de la majoria.

Per aquesta oblació total el Servent rep la «missió», és a dir, *el «nom» que està per damunt de tot altre nom*: amb poder salvador *que està per damunt de tot altre* perquè és l'únic que pot salvar-nos.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 50,4-7)

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre em desvetlla l'orella perquè escolti com un deixeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

▶ Salm responsorial (21)

R. Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 2,6-11)

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de capturar-se com un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeguin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

▶ Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Mateu (Mt 27,33-54) (Fragment final)

- C. Arribaren a un indret anomenat Gòlgota, que vol dir lloc de la Calavera. Li oferiren una beguda de vi barrejat amb fel; ell el tastà, però no en volgué beure. Després de crucificar-lo, es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus. I s'assegueren allà per fer la guàrdia. Sobre el seu cap, havien posat escrita la causa de la seva condemna: «Aquest és Jesús, el rei dels jueus.» Dos bandolers foren crucificats juntament amb ell, l'un a la dreta i l'altre a l'esquerra.
- C. Els qui passaven l'insultaven, movien el cap amb aires de mofa i deien:
- S. «Tu que vols destruir el santuari i reconstruir-lo en tres dies, salva't tu mateix; si ets el Fill de Déu, baixa de la creu.»
- C. També se'n burlaven els grans sacerdots amb els mestres de la Llei i els notables. Deien:
- S. «Ell que salvava els altres, no és capaç de salvar-se ell mateix! Ell que és el rei d'Israel, que baixi ara de la creu i creurem en ell. Confiava en Déu: que l'alliberi, doncs, si tant se l'estima, ell que deia: Sóc Fill de Déu.»
- C. Els bandolers que havien estat crucificats amb ell també li feien els mateixos retrets.
- C. Des del migdia fins a mitja tarda s'estengué una foscor sobre tota la terra. Cap a mitja tarda Jesús cridà amb tota la força:
- † «Eli, Eli, lema sabactani?»
- C. Que vol dir:
- † «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?»
- C. Alguns dels qui eren allí deien:
- S. «Ara crida Elies.»
- C. Un d'ells anà corrents a prendre una esponja xopa de vinagre i la posà al capdamunt d'una canya perquè begués. Però els altres li deien:
- S. «Deixa'l estar. A veure si ve Elies a salvar-lo.»
- C. Jesús tornà a cridar amb tota la força i expirà.
- C. En aquell moment la cortina que tancava el santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix, la terra tremolà, les roques s'esberlaren, els sepulcres s'obriren i ressuscitaren molts cossos dels sants que hi reposaven; després de la resurrecció de Jesús sortiren dels sepulcres, anaren a la Ciutat Santa i s'aparegueren a molts. Quan el centurió i els soldats que guardaven Jesús veieren el terratrèmol i tot el que havia passat, s'esveraren molt i deien:
- S. «És veritat: Aquest home era Fill de Déu.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 50,4-7)

El Señor Dios me ha dado una lengua de discípulo; para saber decir al abatido una palabra de aliento. Cada mañana me espabila el oído, para que escuche como los discípulos. El Señor Dios me abrió el oído; yo no resistí ni me eché atrás. Ofrecí la espalda a los que me golpeaban, las mejillas a los que mesaban mi barba; no escondí el rostro ante ultrajes y salivazos. El Señor Dios me ayuda, por eso no sentía los ultrajes; por eso endurecí el rostro como pederrenal, sabiendo que no quedaría defraudado.

▶ Salmo responsorial (21)

R. Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Flp 2,6-11)

Cristo Jesús, siendo de condición divina, no retuvo ávidamente el ser igual a Dios; al contrario, se despojó de sí mismo tomando la condición de esclavo, hecho semejante a los hombres. Y así, reconocido como hombre por su presencia, se humilló a sí mismo, hecho obediente hasta la muerte, y una muerte de cruz. Por eso Dios lo exaltó sobre todo y le concedió el Nombre-sobre-todo-nombre; de modo que al nombre de Jesús toda rodilla se doble en el cielo, en la tierra, en el abismo, y toda lengua proclame: Jesucristo es Señor, para gloria de Dios padre.

▶ Pasión de nuestro Señor Jesucristo según san Mateo (Mt 27,33-54) (Fragmento final)

- C. Cuando llegaron al lugar llamado Gòlgota (que quiere decir lugar de «la Calavera»), le dieron a beber vino mezclado con hiel; él lo probó, pero no quiso beberlo. Después de crucificarlo, se repartieron su ropa echándola a suertes y luego se sentaron a custodiarlo. Encima de la cabeza colocaron un letrero con la acusación: «Este es Jesús, el rey de los judíos». Crucificaron con él a dos bandidos, uno a la derecha y otro a la izquierda. Los que pasaban, lo injuriaban, y meneando la cabeza, decían:
- S. «Tú que destruyes el templo y lo reconstruyes en tres días, sálvate a ti mismo; si eres Hijo de Dios, baja de la cruz».
- C. Igualmente los sumos sacerdotes con los escribas y los ancianos se burlaban también diciendo:
- S. «A otros ha salvado y él no se puede salvar. ¡Es el Rey de Israel!, que baje ahora de la cruz y le creeremos. Confió en Dios, que lo libre si es que lo ama, pues dijo: «Soy Hijo de Dios»».
- C. De la misma manera los bandidos que estaban crucificados con él lo insultaban. Desde la hora sexta hasta la hora nona vinieron tinieblas sobre toda la tierra. A la hora nona, Jesús gritó con voz potente:
- † «Eli, Eli, lema sabaqtani?».
- C. (Es decir:
- † «Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?»).
- C. Al oírlo algunos de los que estaban allí dijeron:
- S. «Está llamando a Elías».
- C. Enseguida uno de ellos fue corriendo, cogió una esponja empapada en vinagre y, sujetándola en una caña, le dio de beber. Los demás decían:
- S. «Déjalo, a ver si viene Elías a salvarlo».
- C. Jesús, gritando de nuevo con voz potente, exhaló el espíritu.
- Entonces el velo del templo se rasgó en dos de arriba abajo; la tierra tembló, las rocas se resquebrajaron, las tumbas se abrieron y muchos cuerpos de santos que habían muerto resucitaron y, saliendo de las tumbas después que él resucitó, entraron en la ciudad santa y se aparecieron a muchos. El centurión y sus hombres, que custodiaban a Jesús, al ver el terremoto y lo que pasaba, dijeron aterrizados:
- S. «Verdaderamente este era Hijo de Dios».